

2023-03-28 Nr. NV-696

ĮSTATYMO PROJEKTAS Nr.:TAP-22-1465(2), 22-1466(2); TAIS NR. 22-8337(4), 22-11391(2)		DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS MECENAVIMO ĮSTATYMO NR. XIII-1198 PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO		
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Įtraukta į artimiausią Seimo sesiją	<i>Pasirenkama</i> ☒ Taip ☐ Ne	<i>Kultūros ministerija</i>	<i>Pasirenkama</i> ☐ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☒ Nesvarstyta <i>Data iš kalendoriaus</i>	<i>Pasirenkama</i> ☒ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☐ Svarstyti LRV posėdyje ☐ Gražinti tobulinti
Įgyvendina Vyriausybės programą	<i>Pasirenkama</i> ☒ Taip ☐ Ne			

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Šiuo metu galiojantis Mecenavimo įstatymas (priimtas 2018 m.) prisideda formuojant mecenavimo kultūrą, skatina privačias iniciatyvas kultūros ir meno plėtrai, tačiau jo poveikis visuomenei nėra ženklaus.

Nors Mecenavimo įstatymas įteisino nacionalinio ir savivaldybės mecenato statusus, tačiau praktinės taikymo problemos rodo, kad įstatymu apibrėžtos kategorijos neatlieka savo funkcijos, pagal numatytas sąlygas sunku atrasti paramos teikėjų, kurie atitiktų nacionalinio mecenato apibrėžtį, todėl dabartinis reguliavimas neatlieka savo funkcijos, neskatina gerųjų pavyzdžių sklaidos visuomenėje.

Atkreiptinas dėmesys, kad mecenatystės reiškinys neturi gilių tradicijų šiandienos Lietuvoje, mecenatystės idėja visuomenėje nėra aktyviai skleidžiama ir puoselėjama. Tai identifikavo ir Lietuvos kultūros tarybos lėšomis finansuotas tyrimas „Mecenavimo paskatų vertinimas“ (atliktas 2021 m. gruodžio 6-23 d. [PowerPoint Presentation \(kulturostyrimai.lt\)](#)), kuris atskleidė, kad, respondentų nuomone, pirmuoju žingsniu siekiant skatinti mecenatystę, galėtų būti didesnis dėmesys rėmėjams ir mecenatystės populiarinimas: būtų tikslinga skirti daugiau dėmesio viešai komunikacijai, populiarinti pačią mecenatystės idėją, atkreipti į mecenatus šalies aukščiausių pareigūnų dėmesį, viešinti jų pasisakymus nacionaliniu ir regioniniu lygmeniu žiniasklaidoje.

Siūlytina teikiamo Projekto lydimojoje medžiagoje pateikti detalesnius problemą indikuojančius tyrimų duomenis, faktinę statistiką apie patvirtintus mecenatus.

Teikiamas teisės akto projektas parengtas įgyvendinant Vyriausybės programos įgyvendinimo plano priemonę 2.1.5 „Didinti visuomenės ir verslo įsitraukimą į kultūros mecenatystę, tobulinti esamą reglamentavimą (Mecenavimo įstatymas ir kiti susiję įstatymai), gerinti netiesioginės valstybės paramos kultūrai mechanizmą“ (įvykdymo data - 2022 m. IV ketv.).

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Teikiamo Įstatymo projekto pakeitimais siekiama paskatinti didesnę visuomenės ir verslo įsitraukimą į mecenatystę, skatinant gerųjų pavyzdžių ir praktikų sklaidą visuomenėje.

Siūloma:

- įtvirtinti naują mecenatų kategoriją – bendruomenės mecenatas (siekiama apdovanoti ne mažiau 50 000 eurų per metus tam tikrai sričiai suteikusius fizinius ar juridinius asmenis);
- atsižvelgiant į esamą situaciją, sritys, kuriose gali būti įgyvendinami mecenuojamieji projektai, siūlomos papildyti nauja sritimi – pilietinės visuomenės stiprinimas;
- nustatyti, kad mecenato vardas asmeniui gali būti suteiktas daugiau nei vieną kartą, tačiau jis negali būti suteiktas už mecenavimą, už kurį jau buvo suteiktas mecenato vardas;
- siūloma, kad tuo atveju, jeigu paramą mecenuojamajam projektui skyrė juridinis asmuo, būtų sudaryta galimybė suteikti mecenato vardą sprendimo teisę juridiniame asmenyje turinčiam fiziniam asmeniui;
- nustatyti, kad mecenatais negalėtų būti fondai ir nevyriausybines organizacijos. Mecenatais turėtų

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

būti laikomi asmenys skyrę paramą tokiems fondams ir nevyriausybinėms organizacijoms, o patys fondai ir nevyriausybinių organizacijų turėtų būti laikomi mėcenuojamaisiais projektais;

- siekiant patikslinti projekto pripažinimo mėcenuojamuoju projektu kriterijus siūloma, kad būtų vertinama tokio projekto atitiktis ir savivaldybių strateginiams dokumentams, nes Mėcenavimo įstatyme viena iš mėcenatų kategorijų yra ir savivaldybės mėcenatas;
- apjungti visų mėcenatų apdovanojimą į vieną ranginį, siekiant didesnio matomumo ir visuomenės dėmesio mėcenatams;
- praplėsti Mėcenavimo tarybos funkcijas, įtraukti mėcenavimo specialistus į teisėkūros procesus ir pasinaudoti jų sukaupta patirtimi. Mėcenavimo tarybai siūloma suteikti šias papildomas funkcijas: analizuoti mėcenavimo ir paramos procesus, aktualias šios srities problemas, teikti Kultūros ministerijai pasiūlymus dėl šių problemų sprendimo ir mėcenavimą reglamentuojančių teisės aktų tobulinimo ir kt.

Siūlomos priemonės prisidės prie problemos sprendimo, tačiau filantropinio mąstymo ugdymas, mėcenavimo tradicijų puoselėjimas ir skatinimas visuomenėje yra ilgalaikis procesas.

ĮGYVENDINIMO MECHANIZMAS

Sudaryta ir veikia Mėcenavimo taryba (kolegiali visuomeniniais pagrindais veikianti institucija, kurios paskirtis vertinti projektų atitiktį Mėcenavimo įstatyme nustatytiems mėcenuojamų projektų kriterijams ir esminėms sąlygoms bei padėti atrinkti Vyriausybei ar savivaldybės tarybai nacionalinius ar savivaldybės mėcenatus).

Numatyta, kad Įstatymas įsigalioja 2023 m. rugsėjo 1 d. Vyriausybė iki 2023 m. rugpjūčio 31 d. priims šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus (pakeis Mėcenavimo tarybos nuostatus, patvirtintus Vyriausybės 2018-08-29 nutarimu Nr. 881 „Dėl Mėcenavimo tarybos nuostatų ir Mėcenavimo tarybos sudėties patvirtinimo“).

STEBĖSENA

Rodikliai, kurie turėtų būti stebimi, nėra nustatomi.

SUINTERESUOTŲ ASMENŲ ĮTRAUKIMAS

Siūlytina Projekto lydimąją medžiagą papildyti detalesne informacija apie Mėcenavimo skatinimo darbo grupės veiklą ir rezultatus.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Suderinta su Lietuvos savivaldybių asociacija, Aplinkos ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija, Finansų ministerija, Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Valstybės saugumo departamentu, Vidaus reikalų ministerija ir Krašto apsaugos ministerija.

Dėl Vidaus reikalų ministerijos pastabos (dėl kriterijų savivaldybės mėcenato vardui suteikti) ir Teisingumo ministerijos pastabų (dėl mėcenavimo sąvokos apibrėžties; pinigų sumos, kurią skyrus būtų suteikiamas nacionalinio mėcenato vardas, sumažinimo; dėl visuomenės sričių, kuriose gali būti įgyvendinami mėcenuojamieji projektai, papildymo) su kuriomis nesutinkama ar atsižvelgiama iš dalies, teikiama derinimo pažyma.

Teikiamas Projektas patikslintas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas ir pasiūlymus, pateiktus išvadoje Nr. NV–2499 (2022-08-30) ir suderintas darbo tvarka.

Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės išvadoje Nr. NV–659 (2023-03-24) pastabų ir pasiūlymų neteikiama.

KITI SVARBŪS ASPEKTAI

2022 m. lapkričio 9 d. gautas Viešosios įstaigos MO muziejaus siūlymas dėl Mėcenatystės dienos minėjimo Lietuvoje. Atkreiptinas dėmesys, kad Atmintinų dienų įstatyme (Nr. VIII-397) yra nustatytos atmintinos dienos, t. y. reikšmingos dienos, susijusios su esminiais Lietuvos valstybingumo kūrimo ir įtvirtinimo faktais ir (ar) įvykiais, visuotinių vertybių propagavimu, atminimo kultūros ir gyvosios istorijos išsaugojimu.

Siūlymą į atmintinų dienų sąrašą įtraukti Mėcenatystės dieną gali teikti Seimo nariai ir Vyriausybė teisės aktų

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

nustatyta tvarka.

PAŽYMĄ PARENGĖ

Nomeda Poderienė

Socialinės politikos grupėSocialinės politikos grupė, patarėja patarėja